Szerkesztőség és kiadó hivatal
Piac, SIMONFFY-ház a városházával szemben

HIRDETMÉNYEK,
előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők

Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	10 frt — kr
Félévre	5 frt —
Negyedévre	2 frt 50
Egy hóra	1 frt —

Hirdetési dij:

Öt-hasábospetitsor egyszeri beigtatásáért 5 kr
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilttér 4 hasábos petitsorért 20 kr.

XI. évfolyam. 1884. Debreczen. Szombat, február 23. 38. szám.

Az álpróféták.

(—) Megfujták már a trombitát az ellenzéki táborban. Egymást éri a kiáltvány a magyar néphez, csak ugy ömlik a szebbnél-szebb igéret a korifeusok eper ajkairól s arany száju szent János eljöhetne hozzájuk dikcziót tanulni; csak ugy bámul a szegény nép azon a téjjelmézzel folyó Kanahánon, melyet a jövőben mutatnak neki, a képzelet Hóreb hegyén álló próféták.

Az ellenzék nem tagadja meg magát soha. „Nem adózunk“ a jelszó ma is, mint volt a nemesi világban, midőn arról volt szó, hogy talán illő volna a nemes embernek is hozza járulni ennek az aranyos szép Magyarországnak a fentartásához. Ma ugyan már valamicskét fizetni elvállalnának — de azt nem mondják meg, hogy mit. Gondolkozzék a programmon az a szürös atyafi, és ha épen azt olvasná ki abból a drágalátos szép igéretből, hogy ezután majd adót épen nem kell fizetni, hát az az ő dolga, mindenesetre jobb, ha azt hiszi, ugy legalább buzgóbban lobogtatja azt a zászlót, melynek jelszava: le a kormánynyal!

Hogy a függetlenségiek verik a mellüket; hogy epekedve nyujtogatják nyakukat a bársonyos székek felé, az még csak hagyján! Nyilt programmal játszanak s az az egy érdemük legalább meg van, hogy nem csak beszélnek a kormány ellen, hanem ha tehetnek, tesznek is.

Hanem az a habarék párt, az a husz emberből álló kopott ezred, mely vaktöltéssel szokott lődözni a szabadelvüség bástyáira, hogy ezek a Jézus Mária huszárok is tartanak valamit magukra, s megkövetelik, hogy a közönség is adjon valamit reájuk — no ez már igazán csodálatos.

Soha egy árva igéből álló programmal elő nem birtak állani; beszéltek örökösen a kormány ellen, szavaztak legtöbbször mellette; szidták a kormányt titokban, kezet fognak avval nyilván. Kaczérkodnak a miniszteri bársonyszékekkel és nem egyszer árulták el, hogy csak azért hagyták oda a kormánypártot, mert önző czéljaikat, hiuságukat nem legyezte.

S most uramfia! megütik a nagy dobot s nem átalják kimondani, hogy a mérsékelt ellenzék „bizalommal fordulhat a nemzethez, mert érette harczolt vele szenvedett üldözést, küzdött a korrupczió ellen és ez neki nagy érdeme.“

„A főrendi s alsóházi ellenzék hivatva van a kormányt megbuktatni“ ugy mond a joviális „Pesti Napló“ s kinyujtja markát a választók felé — kérvén a szavazatokat a közelgő választásoknál.

Nem restelli tele torokkal kiáltani, hogy Tisza Kálmán napja lejárt, hogy a kormánypárt ingadozik, létjoga nem is volt s igy elitélte a végzet.

Hanem ugyan megjárná ez a vén kofa, ha valaki azt kérdezné tőle, hogy tulajdonképpen mit is akar? és hogy micsoda létjoga van neki? Mert a szabadelvü párt létjogát nem vonta még eddig kétségbe egy józan ember sem, azt pedig hogy a habarékpártnak létjoga volna, nem ismerte még el senki.

Szerintünk létjoga van minden pártnak, a mely egy meghatározott és kellően körvonalozott czél felé törekszik, de hogy a habarék mire törekszik — azt még elfeledte ez ideig körvonalozni.

Azt pedig, hogy Tisza Kálmán és pártja ingadozik, csak ugy sejti, mint a macska az esőt, s legalább is oly jókor örül annak, mint a szolnokiak a törvényszéknek.

„A főrendi és alsóházi mérsékelt ellenzék komoly politikusok phalanxa“ mondja az öreg néne; hanem nem hiszszük, hogy mikor ezt leirta. maga is el nem mosolyodott ezen a furcsa állitásán. Mert ugy tessék meggondolni, hogy ez a tömör phalanx összesen sem áll 40 emberből a kormánypárt — mindkét házbóli — negyedfélszáz szavazata ellen.

Eszünkbe jut ama bizonyos hős, a ki vitézi bátorságában meg attakirozta a szélmalmot, midőn látjuk hogy miként készül az egész világ ellen sikra szállani ez a rettenetes erő. Nagyon rá illik biz erre egy vad poetának ez e verse:

Bömböl az északi szél
Még a fák gyökerét is azonban —
— de csak ugy ha lehet!

Igenis ha lehet. Mert tessék elhinni hogy valamint a nemzet nincs kellőleg informálva a habarék nemes törekvése felől, nem tudván azt sem hogy ki ő és merre van hazája? ugy a szabadelvü pártnak, de különösen Tisza Kálmánnak esze ágában sincs megijjedni attól a nagyhangtól, melyről tudva van, hogy egy nagy ménkü üres hordóból jön.

Országgyülés.

Budapest febr. 21.

— **Az iröi és müvészi tulajdonjogról** szóló törvényjavaslat tárgyalását tegnap kezdte meg a képviselőház. A törvényjavaslatot Teleszky István előadó, ki e minőségben a beteg Apáthy Istvánt helyettesitette, alapos bevezető beszédben indokolta és méltatta. Az utána nyilatkozott szónokok is valamennyien elfogadták általánosságban részletes tárgyalás alapjául a javaslatot, ugy mint: Thaly Kálmán Kőrösi Sándor és Hojtsy Pál.

Thaly Kálmán felemliti, hogy hazánkban a szerzői és müvészi jog rettenetes viszszaéléseknek volt eddigelé kitéve s hogy e törvényjavaslatot az összes magyar iröi és müvészi világ örömmel fogják üdvözölni. A törvényjavaslat a szerző tulajdonjog fogalmát a közmüvelődési szempontok igényeivel összeegyeztetni igyekszik. A törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalásul nemcsak elfogadja, hanem a felett, hogy a javaslat beterjesztésére czélzó multkori felszólalása után aránylag oly hamar tárgyalhatja a ház, örömét is fejezi ki.

Kőrössy Sándor megjegyzi hogy a javaslat a költségvetés tárgyalásakor, tehát mikor Thaly felszólalt, már készen volt, — s a bizottságban akkor már régen le is tárgyaltatott. A javaslatot az egész ház általánosságban elfogadván, következett a részletes tárgyalás.

A czimhez Eötvös Károly adott be módositványt (az „iröi és müvészi jog védelméről“), de a ház Mandel Pál és Pauler miniszter felszólalása után megtartotta a bizottság szövegezését. Még csak az 1. §. fogadtatott el Thalynak egy styláris módositványával s több oldalról történt felszólalás után az igazságügyi bizottság utasittatott, hogy a javaslatban végig szertelen nagy mennyiségben, ott is, a hol nem kellene, előforduló „a“ névelőtt törölje ki.

A tárgyalás itt félbeszakittatván, Kemény miniszter felelt Kállay János interpellátiójára a nyiregyházai vámsorompó iránt. A ház a miniszter válaszát tudomásul vette, jóllehet az interpelláló nem volt megelégedve a válaszszal, melyet Szabolcsmegyére sérelmesnek tartott.

Budapest, febr. 22.

A képviselőház mai ülését a szerzői jogról szóló javaslat részletes tárgyalása vette igénybe. A discussiók kezdettől végig tárgyilagosak s nénol igen élénkek és érdekfeszitők voltak. Főleg a felett indult meg a 2. §-nál érdekes eszmecsere, melyet Eötvös egy módositványa provocált, hogy mennyiben lehetne és kellene a magánleveleket is a közzététel által való visszaélés ellen védelmezni.

Résztvettek a részletes vitában Pauler miniszteren és Teleszky előadón kivül legtöbbször Thaly, Csernáttny, Eötvös Károly, Nikolics Sándor, Mandel Pál, Literáty Ödön és Kősösy Sándor.

A tárgyalás a 9. §-ig haladt, mely felett nem is történt szavazás, miután Thaly figyelmezteté a házat, hogy nem határozatképes. Ezzel az ülés véget ért.

A Sembery birtok elárvereltetése.

A közelebbi napokban a „Debreczeni Ellenőr“ hasábjain olvassuk, hogy Semberi István urnak Csegei birtoka árverés átján lett volna f. hó 9-én a helyszinén eladandó.

Ezen árverés — mert végrehajtató követelése egy másik érdekelt hitelező által kifizettetett — be lett szüntetve, s noha sok volt a venni szándékozók száma, a jelentkezők eredmény nélkül voltak kénytelenek viszszatérni.

Ujabban az jutott tudomásunkra, hogy e szép kész birtok f. évi május hóban — ha addig valamely ok miatt a czélre vett árverés ismét be nem szüntettetik — ismét árverés alá kerül.

E 6000—1200 □ öles hóldat tevő részbirtok egy embernek igen sok, megosztott részletekben többeknek hozzáférhetőbb lehetne a vétel, s ezen módszert követve, ugy egyeseknek, mint az azon birtokhoz közel fekvő községeknek hozzájárulás engedtetnék a vételhez.

Tekintve pedig azt, hogy e 6000 holdat tevő — vagy talán e mennyiséget jóval meghaladó részbirtok a telekkönyv igazolása szerint különben is több parczella alatt áll, és hogy a megosztott mennyiségszerü eladás. elárverelés nem ütköznék a törvénybe, szerény nézetünk szerint helyesebben járnának el hitelezők, — egyetértve a tulajdonossal — ha a részleges árvereltetést foganasitanák, s ezt keresztül vinni egyetértésre jutnának.

E mellett kettős czél éretnék el: a.) kissebb részletekért, a jelentkező árverelők — s számvetve anyagi erejökkel — többet is igérhetnek, anyagi erejükhöz mérten inkább versenyezhetnek egymással, más oldalról, b.) ez által a bekebelezés sorrende szerint hátrább álló hitelezőknek is inkább van kilátásuk arra, hogyha nem egészben, de legalább részben kielégitést nyernek.

Egy tömegben bocsáttatván árverés alá az egész birtok, a magasabb kikiáltási ár mellett kevesebb lesz az árverelők száma, s verseny hiányában olcsóbb lesz a birtok, a haszon csupán egy árverelőé, kire az leüttetik a kár a tulajdonosé, és a sorrend szerint hátrább álló hitelezőké.

Ellenkezőleg több egyeseké lesz a haszon, mert többen fognak földhöz jutni, s aztán nyernek általa a hitelezők s előny származik ebből a tulajdonosra is.

Elvégre a nagybirtok ezen mód szerint foganasitandó árverés által több kissebb és mégis szép birtokokra fogván osztatni, mert rét, legelő és kaszáló majdnem mindenik parczella alá eső részletben találtatnak, inkább jő mivelés alá a föld, és ez által nagyobbodni fog annak becsértéke, inkább fog tért nyerni e helyen a mezei gazdálkodás, s ez által emelkedni fog a nemzeti vagyonosodás.

Nem akarjuk mi ezzel azt kimutatni, hogy e helyen a gazdálkodás a gazdászati elvekkel és szabályokkal ellenkezőleg folytattatott volna, de söt inkább elismeréssel adózunk a talaj és éghajlati, időjárási viszonyoknak megfelelő ottani gazdálkodási, mivelési rendszernek, — évtizedek óta ismerve e nagybirtokot kezelő egyéniséget, — azonban ha már erkerülhetlen az árverés, óhajtanók, s üdvösnek találnók, ha a miket e sorokban mondottunk, azok némi figyelmet keltenének.

Debreczen, Kisujszállás, Böszörmény, Csege, ezen községeknek egyes tekintélyesebb, vagyonosabb polgárai — a mint értesülve vagyunk — már az első izben kitüzött árverés alkalmával is azon szándékkal mentek a helyszinre, hogy komoly árverelőkül lépnek fel; ha ez igy áll: mennyivel könnyébbé lenne téve a birtok vásárlás.

Ez előbb emlitett öt községnek megfizethetlen e helyen birtokot venni, akár azért, hogy azt az egyes lakosok között még apróbb részletekre osztva, haszonbérszerüleg kezelje, s annak jövedelmét községi háztartásra forditja, akárhogy az egészet legelőnek tartva fenn, a lakosok marhatenyésztésének állásául jelölhesse ki.

Sokat tudnánk még e téren indokul felhozni, ezuttal azonban berekesztjük sorainkat, s ajánljuk az elmondottakat azok figyelmébe, kik e birtok eladása által érdekelve vannak, ajánljuk azok figyelmébe kik a közelebbi árverésnél mint vevők részt venni kivánnak.

Több árverezni szándékozó.

A Jókai ünnep Kassán.

A Jókai-pár tiszteletére rendezett közvacsora fényesen sikerült. Jókai és neje 9 óra előt léptek a terembe. A vendégek éljenzéssel fogadták az ünnepelt párt. Jókai fekete diszben, neje pedig sötétkék atlasz ruhában, fején aranyhimzésü, drágakövel diszitett fökötövel jelent meg. Körülöttük helyet foglaltak: Darvas főispán, Münster polgármester, Comáromy alispán, Kéler tvszéki elnök, Jakabfalvy kir. tanácsos stb. Az első felköszöntők Münster polgármester Jókainéra, a másodikat Juhász Mihály Jókaira mondta: mire Jókai Mór nagy éljenzés és derültség között következőleg szólott:

Van nekem egy régi német könyvem, a mely Kassa városát leirja a XVII. században Azt mondja a többi közt a német, hogy a kassai bortól sárgaságot kap az ember, s ezt ugy hijják, hogy „kassai szin.“ Hadd látom hát, hogy sárgulok meg töle? A további leirásból azonban az tünik ki, hogy a nemzet szine volt valóban a kassai szin. Elpanaszolta a tudós szerző, hogy Kassa város nemcsak a saját falain belől lakó különféle nemzetiségeket magyarositja meg, de még a körülfekvő vidéket is, hogy még a magyar gyermekek is az utczán eltanitják a magyar szót a német gyermekeknek. Hát még a kassai iskolák, katholikusok, protestánsok egyaránt!

Kassa város a legrégikb idők óta védte fegyverrel, védte tudománnyal a nemzet szineit s az volt a kassai szin akkoriban. Két kapuja volt a városnak, a mik közül az egyik héten az egyik, a másik héten a másik volt nyitva. Mindenik kapunak két zára volt; az egyik kulcs állt a katonai parancsnoknál, a másik a polgármesternél, a főbiráknál.

A kapu kinyitásnál száz katona volt éles fegyverrel és száz polgár „mit Porzikanen“ (valószinüleg buzogányokkal), hogy árulás ne történhessék. Mikor a főbirót meg választották, egy szekéren egy öl hasáb fát vittek a gyaloghintaja előtt s azt a fát lerakták az udvarára azzal az értesitéssel, hogy abból raknak neki máglyát a min megégetik, ha a várost vagy a hazát eltalálja árulni. Ma már nincsenek meg sem a várfalak, sem a kapuk, de Kassa város azóta is folyvást védelmezi a nemzet szineit más falakkal, más erősségekkel.

Itt áll a magyar szinmüvészetnek legrégibb vára, a nemzeti szinház, a honnan az egész országra kirajzott a nemzetiségterjesztő hazai müvészet. Adjon isten Kassa városának oly gyors felvirágzást, hogy szük legyen a közönség befogadására ez a szellemi erősség s miként az elődök hajdanában egy szekér fát vittek a polgármesterük előtt, ugy a mostaniak is azt vigyenek előtte; de nem azzal a szóval, hogy ebből rakják meg a máglyát, hanem azzal, hogy ezzel tetőzék be a felépitendő uj szinházat, a mit hogy felszentelhessen s felvirágozásában is sokáig gyönyörködhessék, a város derék polgármesterének szivemből kivánom. Valahányszor a nemzet szineire tekintünk, mondjuk, hogy „ez a kassai szin.“ Isten tartsa meg erőben, boldogságban Kassa egész népét! éltesse sokáig derék polgármesterét!

Jókai tegnap a délelőtti vonaton Budapestre utazott. A pályaudvarban a jelenvoltaktól szivélyesen és azon igérettel vett bucsut, hogy az őszszel viszonlátja Kassát, mert akkor a város és a megye némely pontjain tanulmányokat akar tenni. Közvetlen elutazása előtt Miskovszky reáliskolai tanár, Jókai kérelmére bemutatta a képzőmüvészeti társulat megbizásából már elkészitett 40 nagy aquarel képét. Miskovszky Jókainak a „Lőcsei fehérasszony“ czimü regényében oly nagy szerepet játszó Thurzóházat gyönyörü aquarell kivitelben adta emlékül.

Jókainé a mult éjjel igen rosszul lett. Jókai közvetlen elutazásáig a beteg ágya mellett örködött.

Mailáth gyilkosainak kivégeztetése.

Az itélet hirdetés.

Budapest, febr. 22.

A budapesti fenyitőtörvényszék elnöke ma reggel fél 8 órakor hirdette ki Majláth gyilkosai előtt a legf. itélőszéknek ő Felsége által helybenhagyott hármas halálos itéletét. A kihirdetésre kitüzött idő előtt nagy tömeg gyült már a Fortuna elé, és amint a tárgyalási termet kinyitották, az csakhamar szorongásig telt meg. A később érkezettek a biróság részére fentartott emelvényen szorongtak. A biróság tagjai (Kriszt elnök, Brinkman és Pap szavazó birák, Karacsay Gerő jegyző) fél 8 órakor foglalták el helyeiket; a kir. ügyészséget Böck kir. ügyész képviselte. A vádlottak védői közül megjelentek Győrffy Gyula, Berecz védője és dr. Gráner Gyula, Spanga Pál védője.

Épen nyolczadfél óra volt, mikor az elnök parancsot adott a teremőrnek:

— Vezessék be a vádlottakat!

A teremben nagy mozgás támad. Zajos felkiáltások hangzottak: Tessék leülni! Le vele! Többeket, a kik székre álltak, lehuzgáltak Az elnök figyelmeztette a közönséget, hogy ne nyugtalankodjék.

Egyszerre siri csend. Megnyilik az ajtó, s Horváth fogházőr vezetése alatt belépnek a vádlottak. Elől Pitéli, azután Berecz és végre Spanga. Mindegyik között egy-egy szuronyos őr lépdelt. Összesen tizenöt fegyveres őr volt a teremben.

Az elnök utasitására a következő sorrendben állitották fel őket: Spanga, Pitéli, Berecz. Mind a három gondosan meg volt fésülve, hajuk gondosan kikenve, közepén kétfelé választva. Mindhárman a darócz fegyenczruhát viselték. Sáppadt volt valameny nyinek az arcza, de azért Berecz vakmerően nézett szét. Folytonosan bajuszát pödörte, s a terem egyik sarkába nézett. Spanga reszketett, lábai inogtak, már-már attól lehetett tartani, hogy elájul. Pitéli vad tekintettel nézett az elnökre, égő vad szemeiből sajátságos fény sugárzott, bozontos szemöldökét összevonta, s mohodzni kezdő keskeny bajusza alól gunyosan mosolygott.

Elnök (Spangához: Mi a neve? Spanga (Siránkozó hangon, egészen megtörve): Spanga Pál. Pitéli közönyösen mondta meg nevét, Berecz igen nyugodtan szólt egy arczizma sem rándult meg.

Elnök: Vádlottak ellenében a magyar királyi kuria végérvényes itélete leérkezvén, az ezennel fel fog olvastatni. Ezután megkezdte az elnök a hosszu itélet felolvasását, melyet annak idején szószerinti szövegében közöltünk, Spanga megtörve, félve nézett az elnökre, szinte leste szájából a szavakat. Pitéli egész közönyös volt, mintha nem is ő róla volna szó. Berecz merevon nézett maga elé. A terem egyik sarkára irányozta tekintetét, egy arczizma sem rándult meg, csak szempillái mozogtak idegesen.

Mikor az elnök az itéletolvasásban addig a pontig jutott, hogy: „a kir. kuria a következő itéletet hozta . . .“ Berecz megköszörülte torkát, s kissé körülnézett A teremben siri csönd állt be. Az érdeklődés mindinkább fokozódott, minden szem az elitéltekre volt irányozva. Az elnök nyugodtan, lassan, mélyen megindulva olvasta tovább: „ennélfogva a büntető törvénykönyv 70. szakasza alapján . . .“ itt forditania kellett egy lapot. Olyan csend volt a teremben, hogy a papiros rebbenést is meg lehetett hallani. Aztán egyszerre kitört a vihar, a közönség zajogni kezdett. Az elnök nyugalomra intette a tömeget, s folytatta az itélet szövegét „Spanga Pál, Pitéli Mihály és Berecz János kötél általi halálra itéltettek.“

Mikor az elnök „kötél“ és a „halál“ szavakat kimondta, Berecz egész közönyösen körülnézett, s megigazitotta inggallérját. Aztán gondosan elválasztott haját kezdte tiz körmével motozni.

Elnök: Álljanak fel! (Nagy zaj.)

Az elitéltek mindannyian felállottak, s a fogházőrök hátuk mögött foglaltak állást.

Elnök: Az előadottak szerint maguknak az életben maradáshoz már semmi reményük sem lévén, nem maradt más hátra, mint hogy önöket isten véghetetlen irgalmába ajánlom. Hogy pedig magukat erre méltóvá tehessék, szükséges, hogy magukba szállva bünbánólag a lelki üdvösség istenéhez könyörögjenek, s hogy ezt megtehessék, hogy lelki erőt merithessenek, gondoskodva van mindegyik mellé lelki atyáról, akik a szükséges lelki vigaszt megadják. Ajánlom, fogadják a lelki atyát szivesen, s midőn most önöket a legvégső utra elbocsátom, ujolag mindhármukat Isten irgalmába ajánlom.

Berecz János (a sorból kilépve, merész hangon): Tekintetes törvényszék! Kérem . . .

Nagy zaj. A közönségben felkiáltások hallhatók: Halljuk! Halljuk!

Elnök: Csendet kérek.

Berecz János: Legyenek csendesen. Ugy is meghallják. Én a tekintetes törvényszék előtt megmondtam, hogy nem vagyok bünös, a m. kir. kuria mégis halálra itélt . . .

Elnök: Az itélet ellen nincs joga szólni, az már befejezett tény, azon már nem lehet változtatni. Hogy ha azonban mégis megengedtem, hogy szólhasson, ezt azért tettem. mert azt hittem, hogy más egyébb kérni valója van.

Berecz János: Nem, tekintetes törvényszék. Engem halálra itélnek, és én nem védhetem magamat. Le voltam tartóztatva. És minő indokból itél el a kuria, majd ki fogom . . .

Elnök: Hallgasson! Nincs joga . . .

Berecz János: Igenis, majd ki fogom . . .

Elnök (az őrökhöz): Vezessék el!

Erre az elitélteket a teremből $^{3}/_{4}$9 órakor kivezették. A folyosón Berecz oda fordult az egyik őréhez és igy szólt:

— Még sem hittem volna, hogy nincs igazság Magyarországon:

Azután lekisérték őket a fogház udvarára. Már ott várt rájuk a három lelkész s a kirendelt börtönőrszemélyzet.

Megcsörrent a bilincs. Rá rakták a kezükre. Spanga ejkezdett zokogni; Pitéli is sirásra fanyarodott, s mind a ketten közösen fuldokoltak. De Berecz megtartotta hidegvérét. Keserüen s megvetőleg nézett a két siró, összetöpörödött, összezsugorodott alakra, s igy szólt hozzájuk:

— Kutyák, ezt nektek köszönhetem. El árultatok.

Azok körülbelül egyszerrre feleltek neki fuldokolva vissza. Gazembernek neveztek, s azt mondták, hogy ő vitte őket a végzetes lépésre.

E közben leért Böck ügyész és Kriszt elnök. Csendre intette őket, s még egyszer figyelmeztette külön mindegyiket, hogy térjenek magukba.

Az elitéltek kezére felrakták a békót, kitörölték neveiket a fogházi annálisból, átadták a vezető őrségnek az átszállitási parancsot. Aztán az ott levő bérkocsikba ültették őket. Külön-külön mindegyiket. Mindegyik bérkocsiba két börtönőr került, ezenkivül az elitélt és a mellé adott lelkész foglalt mellette helyet. Pitéli mellett dr. Tóthfalussy, Spanga mellett Reindl Román, Dégen Titus pedig Berecz mellett. Ezután a három bérkocsi kivágtatott a fogház kapuján.

Oda künn mindegyik lefüggönyzött ablaku bérkocsit négy-négy lovas rendőr vette körül. Mindegyik rendőr egyik kezében kihuzott kardot, másikban revolvert tartott. Igy vágtatott át a menet a város utczáin, ki a Kerepesi-utra. Az emberek amerre csak látták, mindenütt megállottak és megbámulták a furcsa kocsisort.

A Fortuna-épület előtt még sokáig ott állt a tömeg. Olyan sürüen álltak, hogy nem lehetett átjutni. A közlekedés is teljesen fennakadt. Egyszerre csak hangos jajveszékelés hallatszik. Egy fiatal csinos lány, amint meglátja a három egymásután elvágtató bárkocsit, elájult, ugy mosdatták fel. A lány sirt, jajgatott, zokogott. A bátyját viszik a siralomházba.

Csakugyan a bátyját, mert a szerencsétlen fiatal lány Berecznek a huga volt.

Az elitélteket a kerepesi-uti fogházban külön czellába zárják. Senkit sem bocsátanak hozzájuk az őrökön, lelkészeken és a védőkön kivül, ha csak valakit nem kivánnak.

Távirat kegyelemért a királyhoz.

A halálitélet kihirdetése után Berecz védője Győrffy Gyula következő sürgönyt menesztett Ő felségéhez:

„Ő császári és apostoli királyi felségének I Ferencz Józsefnek Bécsben. Felséges Ur! A halálos itélet végrehajtása Berecz Jánoson, holnap reggel 7 órára van kitüzve. Kegyelemért esdeklem érte felséged trónja előtt, miután ő tettes nem volt, és a királyi tábla által bünrészesség végett nem halálra hanem 15 évi fegyházra itéltetett. Tehát a halálos itéletre nézve a második és harmadik biróság előtt nézetkülönbség létezett. Nemcsak a szegény bünös, de igazságszolgáltatásunk érdekében is kérem kir. felségedet, hogy a felmerült jogi kétely alapján is Berecz János itéletét megváltoztatni legkegyelmesebben méltóztassék.

A siralomházban.

10 órakor Győrffi védő ügyvéd Berecz kivánságára ennek anyjával és két nővérével jött a kerepesi-uti börtönbe. E nővérek egyike egy Kis Péter nevü rendőr felesége, a másik Gizella 18 éves hajadon leány. Berecz látszólag nyugodtan fogadta övéinek látogatását s csak midőn anyja és testvérei zokogva borultak karjai közé, akkor gördültek, végig a könnyek sápadt arczán.

Kisebbik huga oly szörnyen jajgatott, hogy ki kellett vezetni a szobából s csak egy kis idő mulva térhetett vissza.

Berecz anyja sirva vigasztalta fiát s igy szólt hozzá: „Készülj édes fiam az utra, melyet nem fogsz másodszor megtenni — derék apád vár már reád s mi is nem sokára követni fogunk.“ Berecz még most is ép ugy mint a tárgyalás és itélet kihirdetése alatt azt állitja, hogy ő ártatlan — igy felelt anyjának: „Nyugodjatok meg, ha kell hát meghalok. Én nem vagyok gonosztevő, én nem érdemeltem a halált, én ártatlan áldozat vagyok. Ne sirjatok miattam vigasztaljátok magatokat azzal a gondolattal, hogy ártatlanul halok meg. Engem tönkre tett azakét gazember és a birák is szerencsétlenségem akarják.“ Azután arról tudakozódott Berecz, hogy gyermekei, mit csinálnak s azt mondta, hogy szeretné látni őket meg a feleségét is, akitől elválva él.

Anyja egy pohár limonádét hozatott Berecznek, hogy csillapitsa.

Berecz mellett Dégen Titusz lelkész van vigasztalójául, ki szinte csudálkozik azon anyugodt magatartáson, melylyel Berecz sorsát türi. Védőügyvédének Berecz nem tud eleget hálálkodni, azt mondja, hogy belátja, hogy mennyi fáradságot okozott az ő dolga ügyvéd urnak, s hogy egyedül ő az, a ki szerencsétlenségében mellette volt. Ő maga nem is tudott volna annyi hatalmas ur ellen küzdeni; de ismétli, hogy ő nem bünös. Legjobban az fáj neki, hogy kifogják végezni a nélkül, hogy megengedték volna, hogy mentségére még valamit mondhasson.

Győrffy. Nem azért nem engedték meg önnek, hogy szóljon mintha, — mint ön gondolja, — a biró urak az ön halálát óhajtanák, — hanem mert a törvény tiltja, hogy valamely ő felsége által szentesitett itélet ellen valaki felszólalhasson. A törvény ur mindnyájunk felett. De különben mit akart mondani?

Berecz: Azt akartam mondani, hogy a kir. curia engem olyan indok mellett itélt halálra, a melyek nem igazak, s a melyeket Spanga és Pitéli vallomásai sem támogatnak.

Erre azt kérdezte, hogy van e még remény arra, hogy kegyelmet nyerjen. Győrffy erre azt felelte, hogy küldött a királyhoz kegyelemért táviratot, és igy az utólsó pillanatig sincs kizárva, hogy kegyelem érkezzék, de mindenesetre legyen készen a legrosszabbra is.

Berecz ezután azon óhaját fejezte ki, hogy látni szeretné még többi testvéreit is, és feleségét is, valamint egykori gazdáját Jekelfalussi min. tanácsos urat.

*

Spanga és Pitéli a kir. ügyész kérdésére azt felelték, hogy ők senkit sem óhajtanak látni, s miután valamely látogatás csak az elitélt határozott óhajára van megengedve, — Spanga és Pitéli lelkészeikkel egyedül ültek czelláikban.

A kivégzés.

Budapest febr. 23. (Ered. távirat.) Majláth György országbiró gyilkosait ma reggel kivégezték a kerepesi uton levő fegyház udvarán. A három bitófa körül egy század gyalog katona kört képezett, melyen belül a törvényszék s államügyészség képviselői és bizalmi férfiak foglaltak állást. Pont hét órakor kivezették az elitélteket, mire az államügyész felolvasta előttök a halálitéletet s a bakót felszólitotta kötelessége teljesitésére. Spanga és Pitély egészen megtörötten halk hangon bocsánatot kértek s a lelkésznek kezet csókoltak. Berecz mindvégig megtartá makacs megrögzött magaviseletét. Ekkor a bakó intésére a peczérek Spangát megkötözték, bitófára emelték s másfél percz mulva végezve volt a bakó szomoru tiszte. Utánna Pitélys végül harmadiknak Berecz következett.

Berecz ki már az itélet olvasásánál megkisérlé a közbe szólást, midőn megkötözve bitófára emelték, szilárd hangon felkiáltott:

„Ártatlanul halok meg, Isten verje meg biráimat!“

Erre az államügyész intett a katonákat vezénylő tisztnek, ki dobot veretvén, Berecz további szavait nem lehetett hallani.

Kozarek nyolcz percz mulva jelenté az államügyésznek, hogy kötelessége teljesitve van. A katonaság imára térdelt, a közönség födetlen fővel hallgatá a lelkész imáját. A hullákat nyolcz órakor levették. Daczára a katonai vonalon összegyült roppant tömegnek, a rend egy pillanatra sem zavartatott meg.

Szinház.

„A csókon szerzett völegény.“

Hangos kaczagástól visszhangzott tegnap egész este a szinház midőn Szigeti József bohózatát a „Csókon szerzett vőlegény“-t hozták szinre először. — A darab nem magasabb mü igényüek számára iratott, hanem egy olyan közönségnek, mely mulatni, nevetni jön a szinházba. És ennek a czélnak az uj bohózat ugyancsak megfelelt. Ritkán láttuk a közönséget jobban mulatni mint tegnap.

A bohóságnak, melynek minden jelenetéből kicsillámlik Szigeti aranyos kedélye, alig van valami meséje, hanem olyan mulattató jelenetekből van összerakva, a milyennel az ujabb hohózatok nem dicsekedhetnek.

A darab rövid meséje ez:

Csontai Lőrincz birtokos ellensége a szinésznőknek. Nem szereti azokat a kifent, kikent „személyeket“ a kik a szinpadon mázolják magukat, másnap meg arczukon felejtik a festéket. Béla unokaöcsese pedig éppen szinésznőbe talált szeretni. Ez Ábrai Irén, a kit hiába magasztal, hiába dicsér az unoka öcs, Lőrincz bácsi nem hallgatja meg. Neki az olyan rokonság nem kell. Nem is akarja látni azt a leányt. Pedig ha látná — érvel az unokaöcs, megszeretné, sőt meg is csókolná. A nagybácsit ez a feltevés igen boszantja. Feltételezni azt ő róla, hogy ő egy szinésznőt megcsókol! A bátya és az öcs ezen összeperlekednek. Béla azt állitja, hogy a nagy bácsi meg fogja csókolni a szinésznőt nem egyszer, de hatszor. A nagybácsi pedig azt feleli rá, hogy ha ezt megtenné, akkor hát, isten neki, beleegyezik a házasságba. A szinésznőt értesitik a nagybácsi határozatáról, s ő azonnal készen van a tervével.

Először parasztleánynak öltözik, aki szamóczát visz árulni a nagyságos urhoz. Olyan szeretetreméltóan árulja az eprét, hogy a nagyságos urnak az ajkára fájdul meg a foga. Meg is csókolja nem egyszer hanem kétszer. A leány alig távozik el, mikor egy tót fiut hoznak be. Elájult az uton. A tót fiu, ki nem más, mint a szinésznő, csakhamar magához tér, jó kedve kerekedik, tánczol, fellovalja az öreget is, már ezt aztán ismét egy csókkal kell neki megfizetni, A második felvonásban a szinésznő ismét két ujabb alakban mutatja magát.

Mint czigányasszony, aki kártyát vet, és mint zsidó fiu, aki apró tárgyakat árul. A czigányasszony kiveti ugyan a kártyát az unokaöcsnek, de ugy, hogy a nagybácsi örül meg rajta. Ezért meg akarja jutalmazni, de ekkor a czigányasszonyt meglepi az örültség, amelyről már előbb sokat beszélt az öreg urnak. Elmondja, hogy volt egy kedvese, akit elvesztett. Az öreg ur sülföl, helyzete igen kinossá válik, mert a czigány asszony őt tarja Pistának, akitől elszakitották. Egy csókot kér tőle, először és utoljára, aztán nem nem bánja akármi történik. A megszeppent öreg urat meghatja az asszony szomoru sorsa, nem akarja örültségéből kizavarni, — tehát megcsókolja. Ezmár a negyedik csók. Az ötödiket mint zsidó fiu csikarja ki a szinésznő az öreg urtól.

Elmegy hozzá apró-cseprő portékákat árulni, s bevallja neki, hogy nem fiu, hanem leány s azért öltözik fiunak, mert félti ártatlanságát. Sok huza-vona után a fiu elmondja, hogy apja meghalt, hogy anyját is neki kell eltartania, pedig alig keres valamit; az öreg ismét elérzékenyedik, meghatja a fiuba ojtott zsidóleány sorsa, és — megcsókolja. Ez az ötödik csók.

Közben mig a szinésznő a czigány ruhát levetette és zsidó fiunak öltözött, egy kóbor szinész-társaság kopogtat be az öreg urhoz. Elmondják, hogy elüzték őket, hát most itt akarnak játszani. Ez a jelenet a darab legmulatságosabb része.

A Szigetvári vértanukat rögtön szinre hozzák, átöltözködnek, szavalnak, énekelnek. A szinésznő azonban csak Gertrudis szerepét tudja a Bánk-Bánból, de ezt sem egészen, hanem átcsap a hamletbeli Oféliába, a végén pedig egy népszinmüvet dudol, s Blaha Lujza asszonyt karikaturázza. Végre a szinészek is eliszkolnak.

A harmadik felvonásban a szinésznő megkapja a hatodik csókot; mint egy 1848-as honvéd leánya jelenik meg, gitárt penget, és elpanaszolja, hogy nincs se apja, se anyja, csak kóborol. Az öreg mikor meglátja irományait, megszánja, keblére öleli, és megadja a hatodik csókot.

Szerepel még a harmadik felvonásban egy Barnyai Kálmán nevü ur is, a ki Bélának rokona, és a ki titokban megházasodott. Nejét az öreg nagybácsi ama szinésznőnek tarja, és kikaczagja, hogy nem tudta rászedni.

Az öreget kaczagásáról Barnyai Kálmán örültnek tartja, s küldenek hozzá egy ósdi nyugalmazott katona-orvost a ki komikosan faggatja az öreget, mi baja, és kéri hogy mutassa meg a nyelvét. Eret is akar rajta vágni, de az inasok kiteszik a szürét.

Sok viszontagság után végre az öreget felvilágositják, hogy a szinésznőt csakugyan hatszor csókolta meg, hogy tehát a fogadást elvesztette, hogy a szinésznő csakugyan egy 1848-as honvéd leánya, stb. Végre az öreg megkéri a kisasszony kezét unokaöcsese számára, és ezzel véget ér a bohóság. — A darab tele van mulattató, tréfás helyzetekkel, ügyes ötletekkel.

Legjobban tetszett az első felvonás, mig t. i. a szinésznő alakoskodásai még a meglepetés ingerével birnak, később az alakok ezen tulajdonságaikat elvesztik s már kevésbé hatnak. Ismételjük, hogy a darab oly jó benyomást keltett, hogy még sokszor lesz telt házak mellett előadható.

Az előadók közül Őrley Flóra pompás szerephez jutottt s annak meg is felelt ugy, hogy a szerző se kivánhatná jobban. Őrley Flóra tegnap oly müvészeti alakitásokat producalt, hogy bátran versenyre mernénk állitani a fővárosi népszinházéval. — Az első felvonásban a tót fiu mesteri volt, s a tót táncz után zajos tapsvihar hangzott fel. A többi szereplők is mind jól igyekeztek a darab sikere érdekében.

Napi hirek.

— **Városi közgyülés** fog tartatni a jövő héten csütörtökön. E közgyülésnek igen érdekes tárgyai lesznek, s előre is felhivjuk rá a bizottsági tagok érdeklődését.

— **Felolvasás.** Dr. Vedrődi Viktor gazd. tanintézeti tanár ur, holnap febr. 24. d. u. 5 órakor a városháza nagy termében a vasgyártásról felolvasást tartand,

melyet mutatványokkal fog még érdekesebbé tenni, ujabban is felhivjuk ezen igen tanulságos felolvasásra a t. közönség, különösen az iparos osztály becses figyelmét.

— **Lelkész beiktatás.** A debreczeni ág. h. evang egyház lelkészének, tiszt. Materny Lajos urnak, hivatalába való ünnepélyes beiktatása holnap febr. hó 24-én délelőtt fog végbemenni; az ünnepélyt, a melyre városunk egykázi és világi hatóságának képviselői is meghivattak, közgyülés fogja követni. A közgyülés főtárgyai: az egyház vagyonának kimutatása a mult évi zárszámadások alapján és a jelen 1884. évi költségvetés előterjesztése. A közgyülés után az egyháztagok a vendégekkel együtt közös ebédre gyülnek a „Bika" étkező termébe. A diszebéd, a melyre városunk előkelőségei közül, valamint a vidéki eveng. hitsorsok közül számosan meg vannak hiva, előreláthatólag a meghivottak, valamint az evang, hivek élénk részvétele mellett fog lefolyni. Kezdete $1\frac{1}{2}$ órára van kitüzve.

— **Debreczen szépül.** Debreczen város főpiaczán ismét egy olyan palotaszerü szép épület fog felemelkedni a tavasszal, a mely piaczunk arczulatán ismét kellemes változást fog előidézni. Az ipar és kereskedelmi bank megvette 23,000 forintért, a Veszprémi-ház telkét, s oda egy gyönyörü szép emeletes épületet emel. Az előleges terv szerint a földszinten két bolthelyiség lesz, mig az első emelet utczai részét teljesen a bank fogja használni.

— **Eljegyzés.** Városunk egyik tiszteletben álló polgára Vásári Istvánnak fia András csütörtökön tartotta eljegyzési ünnepét, Szentesi István tekintélyes polgár kedves szép leányával Erzsike kisasszonynyal. Az eljegyzés után lakoma volt, melyen Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester ur is jelen volt, s kivüle még számosan városunk tekintélyes polgárai közül. A fiatalság tánczra kerekedett, mely reggelig tartott.

— **A hölgyek tánczestélye**, mely kedden f. hó 26 án este lesz a Bikában olyan fényes és nagyszámu intelligens látogatókkal telt tánczvigalom lesz, mint a tisztek kränzchene volt, mert mint halljuk a környék arisztokrata családjai e mulatságra szintén berándulnak Debreczenbe.

— **Számadás a gazda bálról.** A folyó év Február 14 én tartott gazdák bálja tiszta bevétele 992 frt és 4 db arany. Az aranyak beváltatván 6 frtjával — 24 frt lett az összes jövedelem 1016 frt, A kiadás összege 870 frt, maradt tisztajövedelem 146 frt. Ezen összeget a következő jótékony czélokra kivánjuk forditani, u. m.: A szabadság szoborra 30 frt. Az 1848-iki egyenruhás honvédeknek 25 frt. A nőegyleti árvaház részére 25 frt. A főiskolai tápintézetre 15 frt. A közkórház részére 15 frt. A Garbóczi emlék alapra 10 frt. A ref. ispotályi szegények részére 16 frt. A rom. cath. szegény ápolda részére 10 frt. Összesen 146 frt, mely összeg a polgármesteri hivatalnak kézbesités végett átadatott. A rendezőség.

— **Hymen.** Des Combes Henrik városunk jeles fiatal ügyvédje jegyet váltott Dr. Pallay Miklós kedves szép leányával Gizella kisasszonynyal.

— **Az önkéntes tüzoltó egylet bálja** a meghivók már szétküldettek, ennélfogva mindazok kik azt meg nem kapták, de arra igényt tartanak, felkéretnek hogy a tüzoltó őrtanyán bár mely időben — jelentkezzenek, Az egylet tagjai, akár működő alapitó vagy partoló tagok legyenek külön meghivót nem kapnak, — mert alapszabályszerint miden egyleti tag meghivottnak tekintetik. Belépti jegyek Szepessy és Kerekes urak diszmüáru kereskedésében, valamint Nagy András kezttyüs üzletében, és Dézsi Lajos fodrász termében válthatók,

— **Nyilvános köszönet.** A debreczeni ipar és kereskedelmi bank" tekintetes közgyülése a debreczeni kereskedői koroda részére 20 frt, a debreczeni kereskedelmi iskola részére szinte 10 frtot kegyeskedett adományozni; fogadja ezen nemes lelkü adományaiért az egész kereskedői testület nevében kifejezett hálás köszönetemet, Debreczen 1884 febr. 23 Szepessy Antal kereskedő testületi elnök.

— **Eljegyzés.** Berger Gyula helybeli ifju eljegyezte Rosenfeld Márton kedves leányát Ilona kisasszonyt.

— **Közgyülés.** A debr. iparegyesületi takarék és hitelintézet holnap tartja meg közgyülését, melyre különösen a részvényes tagok figyelmét hivjuk fel, hogy azon minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek

— **A kereskedő ifjak tánczvigalma** a „Koroná"-ban ma reggel végződött. Olyan jó kedvet ritkán láttunk mint e mulatságon. A debr. kereskedő világ nagyszámban volt képviselve- A derék rendezőség a lehető legnagyobb előzékenységet fejtett ki s a jelenvoltaknak semmi tekintetben sem lehetett panaszuk. A „Korona" termei szinig megteltek, ugy hogy a négyeseket körülbelől 70 pár tánczolta. A jelenvolt hölgyek sorából tudósitónk következőket jegyezte fel: Balkányi Viola, Pálfy Róza, Tóth nővérek, Forgách Katinka, Ganofszky Lajosné, Engeszer Józsefné, Tordai Gáborné, Abafy Károlyné és leánya, Mayer Emilné, Vilmos Lajosné, Csáky Katinka, Szabó Erzsike, Csanády nővérek, Orbán Jolán, Király nővérek, Erdős nővérek, Weidner Jozefa, Sesztina Ilona, Geréby nővérek, Borsos Vilma, Marjalaki nővérek. Gaszner Emma, Varga Vilma, Friedmann Juliska, Tóth Béláné, Svoboda Erzsike, Antal Anna, Bencs Erzsike, Stribernyik Juliska, Glösz Rósa, Szücs Etel, Trocsányi nővérek, Kemény Mariska, Erdey Róza, Zákó Jolán, Polonyi Andorné, Báthori nővérek és Szücs Mariska. — A kereskedő ifjak tánczmulatságának ismételjük, a hajnal vetett véget.

— **A bohócz estélyre** mely holnap este lesz a „Bika" fényes disztermében ismét felhivjuk a közönség figyelmét. A farsang befejezéséül dévaj kedvvel kiki tetszése szerint kimulathatja magát. Még csak nehány páholy jegy kapható. — Ugy halljuk, hogy a holnapi bohóczestélyre rendkivül sokan készülnek.

— **Krecsányi Ignácz** szinigazgatónk a tegnap esteli vonattal a fővárosba utazott, hogy ott a budai szinkör bérletére nézve lépéseket tegyen. A debr. szintársulat nyári létkérdése sokkal komolyabb dolog, semhogy a felett gondolkodni a városi szinügyi bizottságnak feladata ne volna. Nem lehetetlen, hogy egy óriási személyzetü társulat nyári állomás hiányában oly helyzetbe jut, hogy megszünik létezni, mire a téli idényre Debreczenbe kellene jönnie. — Legalább e nyáron ez a kilátás rémitgeti a debr. szintársulatot, s bizony bizony senki se vehetné rosz néven, ha e sorsot kikerülendő, Krecsányi társulna Felekivel, s itt hagyna bennünket. Ugy tudjuk, hogy Krecsányi mindent el fog követni, hogy ez be ne következzék, sőt ha másképp nem lehetne, társulatával Szolnokon és Nyiregyházán lesz kénytelen bolyongni.

— **Muzeum.** Hogyha nem is rohamos de folytonos a muzeum gyarapodása s hogy az éber közönség minden idevaló tárgyat igyekszik beszolgáltatni, mutatja az a körülmény, hogy ismét köszönetemet kell kifejeznem, még pedig négy adakozónak. Nevezetesen: Deutsch Lajos vasuti mérnök ur egy a ménlótelep környékén talált szabályos alaku, egy helyen lecsorbult öblös fületlen cserépedényt adott, melynek magassága 16 cm. öble átmérője 18 cm. Szunyogh János vasuti mérnök ur két agyagból készült orsókarikát, egy veres rézből készült csinosan diszitett pecsétnyomó gyürüt; egy 1270-diki magyar rézpénzt, egy kis ezüst pénzt, egyik lapján egy paizszsal korona nélkül, e paizs baloldalán a magyar czimer négy csikja, jobb oldalán a hármashalom és kettős kereszt helyén egy holló, szájában a gyürüvel s MONETA, MATHIE. G. körirattal, másik lapján egy kettős kereszttel, ágai közt N. E. betükkel s REGIS, HUNGARIE körirattal, továbbá egy kis ezüst római pénzt: végezetre egy pénzalaku kis ezüst boglárt, melynek csak egyik lapján van egy emberfő. — Simon István ur a sz.-annai szél- és gőzmalmából két darab kazánkövet. — Turay Farkas ur egy a kocsi által elgázolt szép mopse kutyát. Fogadják mindnyájan legszivesebb köszönetemet. Debreczen, 1884. febr. 23. Kovács János m. k. tanár.

— **A szinházi müsor**, mely a jövő hétre össseállittatott, közbe jött akadályok miatt némi változáson ment keresztül. A helyes müsor most ez lesz: Vasárnap: „A vörös haju" népszinmü; hetfő: „Csókon szerzett vőlegény" bohózat, kedden: „Hófehérke" (Szünetben.) szerda: „Gazduram felesége" népszinmü; csütörtök: „A koldusdiák" (Pálffy Anna jutalomjatéka); péntek; „Egy katona története"; szombat: „A gascognei nemes" operette; vasárnap: „Parlagi Jancsi" népszinmü.

Legujabb.

„Debreczeni Ellenőr" eredeti táviratai.

Az országházból.

Budapest, febr. 23. A képviselőház elfogadta a Francziaországgal kötött kereskedelmi konvenczióit; azután folytatta az irói és müvészi jogról szóló törvény javaslat részletes tárgyalását.

Egyiptomi dolgok.

Szuakin. Febr. 23. Tokár meghódolt a felkelőknek.

DEBRECZENI SZINHÁZ.

VII. Bérlet 9 szám.

Vasárnap febr. 24.

A VERESHAJU

népszinmü 3 felv.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Nyilt-tér.

Nyilatkozat.

Alaptalan rágalmak alapján elkövetett sértésért Cz. A. urtól bocsánatot kérek

K. G.

Thuja- és fenyőfákat

magról nevelt, különféle és legszebb faju 50—120 czentimeter magasságu példányokban, jutányosan ajánl

Simkovits Béla
kertész
Berger Henrik urnál
Debreczenben.

Apró hirdetések.

A Turay-fele intézetben mindeurangu gazdasági hivatalnokok, gépészek, kertészek, kereskedő segédek iparos tanulók megrendelhetők.

Egy pincze — raktárnak — kiadó.

Egy harmincz éves özvegy ember biztos 1500 frt évi jövedelemmel, ismeretség hiányában keres egy 4—5000 frt készpénzzel rendelkező nőt. — Bővebbet titoktartás mellett a Turay-féle intézetben.

Ondódi és ujföldek eladók.

Egy jócsaládból származott 13—14 éves fiu czukrász tanulónak felvétetik.

Kerestetik megvételre egy garnitur butor.

Fölkéretnek mindazon ház és földbirtokosok, kiknek házok vagy földjük volna eladó, vagy haszonbérbeadó, — hogy azokat intézetünkben előjegyeztetni sziveskedjenek.

Koszt és lakás közvetittetik

Egy jó családból származott, 11 éves árva leányka örökbe felfogadható. Értekezhetni intézetünkben.

Egy kazal széna eladó.

Zongora haszonbérbe kerestetik.

Egy kovács-szerszám eladó.

Kerestetik megvételre 2 vizsla kölyök.

Jövő Pünkösdtől szép és olcsó lakások kiadók.

Ilynemü apró hirdetések 25—50 krért, nagyobbak pedig aránylag a legolcsóbb dijak mellett felvétetnek TURAY FARKAS közvetitő és tudakozó intézetében, Miklós-utcza sarkán a megyeházzal szemben. Ugyanott mindkét nembeli, jó bizonyitványokkal ellátott czelédek megrendelhetők.

MEGHIVÁS.

Az „ISTVÁN" gőzmalom társulatnak

1884. márczius 23-án d. e. 10 órakor

a városháza nagytanácstermében tartandó

évi rendes közgyülésére.

TARGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság által előterjesztett 1883-ik évi mérleg az arra vonatkozó jelentéssel.

2. A felügyelő bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásáról.

3. A mérleg helybenhagyása, a tiszta nyereség feletti intézkedés és a javasolt osztalék megállapitása.

4. A sorrend szerint kilépőkét igazgatósági tag helyének választás utjáni betöltése.

Az alapszabály 28-ik czikke értelmében a társulat t. cz. részvényesei felhivatnak: hogy a közgyülés előtti napig a társulat czegléd-utczai irodájában magukat igazolási jegygyel ellátni ne terheltessenek; hol az igazgatóság évi jelentése és a mérleg márczius 15-től kezdve megtekinthető.

Debreczen 1884. február 23-án.

Az igazgatóság.

IGÉRVÉNYEK,

1864-iki Osztrák állam sorsjegyre
főnyeremény 200.000 frt,
huzás 1884. márczius 1-ső.
Egész 4 frt } 50 kr bélyeg
fél 2 „ 25 kr }
az ipar-egyesületi takarék és hitel intézetnél.

Ügynökök, jutalék melletti utazók, egyátalában mindenkinek (nőknek is) igen jövedelmező mellékkereset ajánltatik pontos czim megnevezése mellett: Glück N. 900, Bécs főposta restante.

Chiococa-likör.

(Likör Chiococa fortificans.)

A tudomány czelebritásai által megvizsgálva és ajánlva mint kitünőnek bizonyult ártalmatlan

mérsèkletessègi szer,

különösen gyors és kellemes

felelevenitése

és erősitése a gyengült vitális

FÉRFIERŐNEK,

az izmok és feszerő erősitésére meglepő és jótékony felelevenitő és felélesztő hatással bir. Jóize felülmulja a legfinomabb asztali likőröket. A Chiococa kitünőségéről tekintélyes egyénektől számtalan elismerő és hálairatok vannak a használati utasitásban foglalva minden nyelven.

Egy eredeti üveg ára 3 frt. Csomagolás 20 kr.

Fő-Raktár:

Weber C. gyógyszertára

Bécs VII. St. Ulrichsplatz 4.
(hová minden levélbeli megrendelések intézendők.)

Fiók-raktár: Weisz József gyógysz. „a szerecsenhez" I. Tuchlauben.

Budapesten: Török József gyógysz. Prágában Fürszt József gyógysz. ugymint minden nevezetesebb gyógyszertárban a bel- és külföldön.

Évenkint 3 húzás.

MAGYAR VÖRÖS-KERESZT-SORSJEGYEK

legközelebbi sorsolás

már Márczius elsején

melynél az adó- és bélyegmentes

FŐNYEREMÉNY 50,000 FORINT.

A törlesztési sorsolásokban minden sorsjegynek 6-tól 10 forintig huzatnia kell, azonkivül azonban tovább játszik az

összes főnyereményekre.

Ezen sorsjegyek napi árfolyamon (ma circa 6 frt 50 kr.) vétetnek és adatnak Budapesten a

Magyar leszámitoló és pénzváltó banknál

Dorottya-utcza 6.

Évenkint 3 húzás.

Statisztika!

A betegségek, melyekben a malátagyártmányok, Hoff János rendszere használtattak, a köve kezők: köhögés, légző szervek czuza, tüdővészkór, altestbajok, hämorrhoid, elerőtlenedés, hagymáz, vérszegénység, emésztési nehézségek. Használt gyártmányok: malátakivonati-egészségi sör, maláta csokoláde, conczentrált malátakivonat, mell-malátaczukorkák. Valamennyi Hoff János rendszere szerint.

Alapitási év: 1847. — 59. kitüntetés. — Több mint 1 millió köszönő irat. — A Hoff János-féle maláta-gyógytápszerek eladása minden müvelt államban, 27,000 elárusitó,helyen eszközöltetik, ebből esik Nyugot Európára 12,800, Kelet-Európára 9000, Amerikára 4300; ezekhez igénybe vétetik Európában 1600, Amerikában 400 ujság.

A fullasztó köhögés,

meggyógyitva az áldásdus HOFF János-féle maláta-gyógytápszer-készitmények által.

GYÓGY-ELISMERÉS.

Hoff János urnak Európa legtöbb fejedelme cs. kir. udvari szállitójának, kir. kereskedelmi tanácsosnak, az arany koronás érdemkereszt tulajdonosának, magas porosz és német rendek lovagjának. Bécsben, I. ker., Graben, Bräunerstrasse 8. szám alatt.

Bécsből. Férjem Krausz J. viasz-vászongyáros tüdőgümőkórban szenvedett, sem nem ehetett, sem nem birt nyugodt ap a'udni vért hányt és felgyógyulása iránt reményünket feladtuk. Végre a Hoff János féle malátakivonat használására elhatároztuk magunkat, 30 palaczk és néhány zacskó mellmaláta czukorka használata után csudálatos változás állott be, nem hányt többé vért, egészséges, jól eszik és alszik. **Krausz Francziska**, háztulajdonosnő Bécsben, Ottakring, Fotzerstelgasse 64.

IX. Pius pápa használta a Hoff János-féle malátakivonatot, melyet Scipio Capello bibornok által megrendelt és a zihálásban könnyebülést talált. Az orosz császár megrendelteti azt Zarskoje-Selo várába gróf Schuwaloff főhadsegéde által.

Budapest. Én elismerem, hogy feleségem, ki egész télen át rettentő, majdnem fulasztó köhögésben szenvedett, az ön Hoff János-féle conczentrált maláta-kivonatai használata által azt teljesen elvesztette és most teljes egészségben van és jól érzi magát. Kérem sziveskedjen 6 üveg conczentrált malátakivonat 1 frtjával küldeni. **Merschitz István** dob utcza 66.

Hivatalos gyógyjelentés.

Cs. kir. szab. központi bizottság Flensburgban. — A Hoff János-féle malátakivonati egészségi sör kitünő erősitő szernek bizonyult.

Wittge őrnagy, a porosz kir. kórházak képviselője.

Árak: a valódi Hoff János-féle maláta-kivonati egészségi sörnek 10 palaczk 7.26 frt, 28 palaczk 14.60 frt. 58 palaczk 30 frt. — 11 palaczkon felül Budapestre bérmentve házba szállittatik. 11 palaczk 6 frt 60 kr, 28 palaczk 16 frt, 58 palaczk 32 frt, — ½ kilo maláta-csokoládé I. 2 frt 40 kr. II. 1 frt 60 kr. III. 1 frt. — (Nagyobb vételnél ár-engedmény.) — Maláta-czukorkák 1 zacskó 60 kr. (½ és ¼ zacskó is.) — Maláta-kivonat 1 üvegcse 1.12 kisebb 70 kr. — Gyermek tápmaláta-liszt 1 frt. — Egy maláta fürdő 80 és 50 kr. — 2 frt értéken alul semmisem küldetik.

Az igazi Hoff János-féle mellczukorkák kék papirban vannak és vasárlásnál csak ilyenok kérendők. Főraktár Aradon: Tones F. és társa, a „fekete kutyához," Nagy Kálmán Marx Adolf füszerkereskedése a „fehér kutyához" — B.-Csabán: Décsey József. — B.-Gyulán: Ferenczy Alajos. — Károlyfehérvárott: Mihelyes S. gyógysz. — Dévén: Issekutz Gergely. — Lippán: Ringeisz F. — Makón: Kristóffy Ferencz, Nagy Cz. gyógysz. — Orosházán: Palóczy L. gyógysz. — Perjámos Jochmann Károly. — Temesvárott: Babusnik N., Kerner A. uraknál. Továbbá az ország minden nagyobb gyógyszertaraiban.

Főraktár Debreczenben: Csanak József, továbbá Geréby Fülöp és Richli József Zelmos urak kereskedéseikben.

Hirdetés!!

Van szerencsém a t. cz. közönség b. tudomására hozni, hogy széchényi utcza végén lévő szőlőkert és nyaralómat szabad kézből jutányos és kedvező feltételek mellett eladom.

A kert nagysága 1764 □ öl melyen diszes kőépület áll, tartalmaz 3 igen csinos szobát, konyhát, pincezét, padlást és közvetlen mellette kertészlakot.

Az épület előtt szökő kut emelkedik, gyönyörü lugos mely 20 □ öl kiterjedéssel bir s melynek mindkét oldalan s boltivén keresztül kitünő faj szőlő fut, a kert jelentékeny részén nemes faju rózsa terjed el és e czélra több százra menő rózsabot van, gyönyörü figurák, barlangra emlékeztető mesterséges üregek, melyekben ültetvények vannak elhelyezve, ezenkivül egy kitünő zuhany fürdő a legnagyobb kényelemre berendezve, végül egy kut, melyek tünő ivóvizet szolgáltat; e viz a többi mellette levő kertek vizeit jóságra messze tulszárnyalja.

A vételre nézve közelebbet Turay Farkas közvetitő és tudakozó intézete Debreczen szolgál

tisztelettel

Biedermann E.

A valódi dr. POPP J. G.-féle

Anatherin-száj viz

fölülmulhatatlan gyógyhatásaiban a száj és fogaknál, mint szinte a

dr. Popp J. G.-féle növényi fogpor

elháritja az oly alkalmatlan fogkövet, a fogaknak vakitó fehérséget kölcsönöz, s fönntartja a fogmázt.

Orvosi vélemény-nyilvánitás.

A dr. Popp J. G cs. k. udv. fogorvos ur Bécs, I. Bognergasse 2. Anatherin-száj-vize nemcsak a szájnak kellemetlen büze a lyukas fogak s a dohánybüz ellen, hanem a foghus sorvadása, a scorbut s a fogfájásoknál is az alulirott altal a legjobb sikerrel használtatott s alkalmaztatott.

Hohenmauth (Csehország).
Soldan János, cs. k. főseborvos a 9. hu-zárczrednél.

Kapható Debreczenben: Rothschnek, Göltl N Muraközy K., Mihalovics I., Tamássy K., Orvényi Vecsey V. gyógyszertáraikban, Csanak József füszerkereskedésében, Hadház: Szilay gyógyszer., H.-Böszörmény: Korányi G. gyógyszer., Szoboszló: Trocsányi G. gyógyszer., Diószeg: Kovács gy., Szathmár dr. Lengyel M. gy., Bossin S., Böszörményi S., gy., N.-Kálló: Mandl S., Hveszda K. gy. Tisza-Lök: Pintér P. gy., Munkács: Trarler gy., Szinyér-Váralja: Gerber É. gy., Nánás: Ujvári gy., Karczag: Báthory gy., Derecske: Beliczany gy., B.-Ujfalu: Sárréty gy. Nagyvárad: Nyiri G. Racsek F. Ember I. gy., Janky Antal, Huzella A. uraknál. N.-Károly: Jelinek, Füleky O., gy. Nyiregyháza: Szopka A. Lederer O. gy. N.-Bánya: Hanzulovits gy, Somlyó: Ruszka Ig. és társa. Tokaj: Reiner D. gy. B.-Ujváros: Tauffer, K., Madaras: Jung K. gy., Csáth: Székely A. gy., S.-A.-Ujhely: Reichard testvérek és Deutsch János, Pintér F. gyógyszerészeknél.

Gyümölcsfa eladás.

A debreczeni kir. gazdasági tanintézet pallagi faiskolájában a tavaszi elárusitás megkezdetvén, felkéretnek a tisztelt venni szándékozók, hogy megrendeléseiket ideje korán megtenni sziveskedjenek.

Arjegyzékek kivánatra ingyen ès bérmentve küldetnek.

Gyorsan és **biztosan** hatnak a gyógyhatással biró **Spitzwegerich**-féle növényből előállitott és mindenütt sokra becsült

Spitzwegerich - Bonbonok

Schmidt Viktor & fiaitól Bécsben, köhögésnél, elrekedésnél, nyálkásságnál, katharrusoknál stb. — Raktár valódi minőségben a gyógyszertárakban és raktárakban.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ-FORRÁS

„Kis adagban hatásos, nem kellemetlen izü"	Korodámon a legkedveltebb hashajtó viz"	„Hatásosabb mint a többi budai vizek"
Dr. Korányi tanár.	Dr. Kézmárszky tr.	Dr. Gebhárt tanár.

Kéretik a forrás használásakor mindég az egyedül helyes elnevezést FERENCZ JÓZSEF-keserüzet használni. Kapható André és Szabó, Csanak József, Deutsch Alb, Geréby Gülöp, Ganofsky Lajos, Gaszner Károly, Huszár Károly, Kovács Mihály, Kohn test. Ormós Gábor, Rickl József Zelmos, Stenczinger Károly, Szép József, Varga Lajos uraknál a gyógyszertárakban és füszerkereskedésekben.

A szétküldési igazgatóság Budapesten, váczi utcza 18 szám.

A tisztelt gazdaközönséghez!

Ezennel van szerencsém becses tudomására hozni, hogy a debreczeni piaczon jelenben meglevő és a magy. kir. gazdasági tanintézet felügyelete alatt álló gazdasági gépüzletemhez

BAUER IGNÁCZ ur

a kassai csermelyvölgyi gazd. gépgyár volt igazgatója társamul belépett, az üzlet vezetését átveszi és üzletünk ügyeit ezentul

Bauer és Társa mezőgazdasági gépcsarnoka

czég alatt folytatandja.

Ezen gépcsarnokot Bauer Ignácz ur az e téren szerzett gazdag tapasztalatai alapján teljesen ujonnan fogja szervezni, főfeladatául tüzvén ki azt, hogy a gépraktár mindenkor kipróbált minőségü és jutányos áru gépekkel legyen ellátva.

Bátorkodom ezen teljesen reális alapra fektetett vállatot a tisztelt gazdaközönség szives pártfogásába ajánlani.

Kelt Debreczen, 1884. január havában.

Teljes tisztelettel

Török Gábor.
tanár,
a fentnevezett gépüzlet tulajdonosa.

Ajánlom dusan berendezett raktáramat:

kitünő minőségü theák,

legfinomabb

jamaikai-, ananász-, cuba és brasiliai rumok

többféle **theasütemények**,

franczia ès magyar pezsgők,

valamint magyar **csemege borokból**

CSANAK JÓZSEF.

Debreczen, 1884. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr" könyvnyomdájában. Piacz, SIMONFFY-ház.